

## Voortgang bronmaatregelen per oktober 2021

Maatregel	Prognose d.d. 24 april 2020 Gemiddeld verwacht generiek effect in 2030 (mol/ha/jr)	Stand van zaken
Landbouw		
Eerste en tweede verhoging budget Subsidieregeling sanering varkenshouderijen	8,5	<u>Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 10 oktober 2019, nr. WJZ/ 19237719</u> ; Juni 2020 - 6,4 mol naar SSRS <sup>1</sup> ; Het verwachte stikstofeffect is lager dan van te voren ingeschat, onder meer door minder deelnemers dan vooraf beoogd. Over de stand van zaken van deze regeling, de consequenties als gevolg van het bijgestelde stikstof effect t.o.v. de raming in 2020 (2,8 Mol/ha per jr.) en het besluit over alternatieve maatregelen en aanvullende afspraken voor het alsnog realiseren van de beoogde stikstofdoelen is de Kamer per brief geïnformeerd <sup>2</sup> .
Gerichte opkoop piekbelasters rond N2000 gebieden	9,1	<u>Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden, 27 oktober 2020, nr. WJZ/ 20259020</u> ; verhoging van het budget voor deze spuk-regeling is voorzien begin Q4 2021. Voor de tweede tranche-regeling wordt het mogelijk maken van verplaatsing onderzocht (Kamerstuk 35 600, nr. 45, De Groot (D66) en Van Otterloo (50PLUS), Bedrijven opkopen van de grootste belasters van Natura 2000-gebieden). De eerste tranche van de regeling is in uitvoering. Alle koopovereenkomsten dienen Q3 2022 te zijn afgesloten. De uitkomsten van tussenevaluatie van de eerste tranche worden in november verwacht. Daarnaast wordt gewerkt aan de inrichting van de tweede tranche. Deze zal naar verwachting in Q1 2022 worden opengesteld.
Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties	31,7	Conceptregeling wordt voorbereid, verwachte openstelling Q3 2022. De conceptregeling wordt dit najaar afgerond en naar verwachting begin Q1 2022 ingebracht voor de internetconsultatie en voor toetsing door de Europese Commissie aan de staatssteunkaders.
Verlagen ruw eiwitgehalte (RE) in veevoer	14 - 63	<u>Afspraken met betrekking tot managementmaatregelen</u> . Met de sectorpartijen is in juli tot een sector afspraak gekomen voor veevoer en weidegang (Kamerstuk 35 334, nr. 159) Er wordt nu gewerkt aan uitwerking van de regelingen.
Vergroten aantal uren weidegang	1,5 - 3,7	
Verdunnen mest met water bij zodenbemester in zandgebieden	2,3 - 9,2	Voor het verdunnen van mest wordt extra onderzoek gedaan naar de effecten. De resultaten hiervan worden het eerste kwartaal van 2022 verwacht.
Omschakelprogramma	3,5	De pilot van het Investeringsfonds Duurzame Landbouw is sinds begin juli opengesteld. De subsidieregeling bedrijfsplan voor omschakeling en de subsidieregeling

<sup>1</sup> Kamerstuk 35 334, nr 118

<sup>2</sup> Kamerstuk 28 973, nr 244

		demonstratiebedrijven zijn op één november opengesteld. De openstelling van de werkkapitaalregeling volgt.
Stalmaatregelen: innoveren, investeren en normeren emissiearme stallen	29 - 41	In de voorbereiding op de aanscherping van de normen voor de emissie van ammoniak uit nieuwe en bestaande stallen worden de perspectieven van bestaande en nieuwe innovatieve technieken uit de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv) onderzocht. Gestart is met een sectoranalyse varkens. Het rapport is beschikbaar op de website van de WUR. De komende periode zullen ook voor andere sectoren analyses worden uitgevoerd. De innovatiemodule van de Sbv is in de periode 24 februari tot en met 4 mei 2021 voor de tweede keer opengesteld. De beoordeling van de aanvragen is door RVO afgerond. De innovatiemodule wordt in Q4 opnieuw opengesteld.
Centrale mestverwerking (kunstmestvervanging)		Samenloop klimaat (33 mln.) en Stikstof (15 mln.); de uitgangspunten voor de conceptregeling zijn in Q1 en Q3 2021 met een klankbordgroep van experts besproken. De Europese Commissie is gevraagd of mestverwerking onder recycling binnen de algemene groepsvrijstelling gesubsidieerd kan worden. Openstelling van de regeling staat gepland voor Q1 2022.
<b>Industrie</b>		
Verkenning aanpassing huidige BBT aanpak	0 – 5 mol	Verkenning loopt i.s.m. IenW/EZK (industrietafel Schone Lucht Akkoord), generieke aanpak in ontwerp, reacties van internetconsultatie over aanpassing algemene vergunningsregels Wmb worden verwerkt. Ontwerp gaat in Q4 naar de Kamer.
Specifieke maatwerk aanpak voor de piekbelasters industrie (3 bedrijven)	0 – 0,3 mol	Onderzoek en uitvraag van EZK aan provincies naar interesse lokale industrie in bovenwettelijke reductie (Kamerstuk 35600, nr. 33, Geurts (CDA) c.s. heeft niet geleid concrete voorstellen. EZK kijkt naar alternatieve invulling en benut daarbij het rapport van het RIVM over de stikstofdepositie vanuit de industrie, mobiliteit en consumenten.
Subsidiestop ISDE (pelletkachels en biomassaketels)	0,1 mol	Geëffectueerd.
<b>Mobiliteit</b>		
Gerichte handhaving defecte en gemanipuleerde AdBlue systemen vrachtwagens	2	Onderzoek en plan van aanpak met inspectie (ILT) hoe naleving in combinatie met effect op stikstof gemeten kan worden. Het bestedingsplan is in Q3 goedgekeurd. De ILT is nu bezig met fase 1 waarin de informatiepositie wordt versterkt voor gerichte handhaving.
Retrofit binnenvaart	4,2	<a href="#">Tijdelijke subsidieregeling verduurzaming binnenvaartschepen 2021-2025</a> (Subsidieregeling innovaties duurzame binnenvaart) opengesteld Q1 2021, jaarlijks t/m 2025. Onderdeel van Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens. Voor 2021 lijkt sprake te zijn van onderuitputting voor de SCR-katalysatoren. IenW onderzoekt met de andere departementen hoe om te gaan met deze onderuitputting (bijsturingsmogelijkheden).

Stimuleren elektrisch taxiën (technisch potentieel)	0,4 <sup>3</sup>	Schiphol heeft op 25 oktober 2021 een stappenplan uitgebracht, waarmee duurzaam taxiën in uiterlijk 2030 op heel Schiphol de standaardprocedure kan worden. De eerste stap daarin is de aanschaf van twee sleepvoertuigen (zogenoeten taxibots) die medio 2022 in gebruik worden genomen voor een vervolgprouf. In Q4 2021 wordt het bestedingsplan opgesteld dat voorziet in het mede-financieren van de vervolgprouf op Schiphol.
Walstroom zeevaart	0,3	Conceptregeling wordt uitgewerkt, openstelling in Q1 2022 verwacht. Mogelijkheden voor intensivering zijn onderzocht t.b.v. stikstofreductie in kustprovincies (Kamerstuk 35 600, nr. 46 Van Otterloo (50PLUS) en Harbers (VVD)), Intensivering van bronmaatregelen voor de kustprovincies) Deze mogelijkheid om walstroom met 20 mln. te intensiveren t.b.v. SSRS doelen, waaronder woningbouw in de kustprovincies volgt uit het besluit over herbestemming van de middelen van de Srv, waarover in juni 2021 een brief aan de Kamer is gestuurd. <sup>4</sup>
<b>Bouw</b>		
Innovatieregeling pilots bouw en GWW	nvt <sup>5</sup>	Twee pilots in uitvoering: A16 en HOV in 't Gooi. Daarnaast is eind 2020 door RVO gestart met tenders voor de DKTI-regeling om met name de pilots in de woningbouwsector te realiseren. Tot slot is een monitoringssystematiek uitgewerkt om het lerend vermogen in de pilots te vergroten. Deze monitoring vindt nu plaats. Op dit moment worden aanvullende pilots in beeld gebracht.
Schoon en emissieloos bouwen <sup>6</sup>		De routekaart Schoon en Emissieloos Bouwen wordt opgesteld ( <a href="http://opwegnaarseb.nl">opwegnaarseb.nl</a> ), waaraan de hieronder genoemde 3 maatregelen voor de bouw zijn gekoppeld. Naar verwachting is deze routekaart in Q1 2022 afgerond.
Kennis en innovatieprogramma SEB	-	Kennis en innovatieprogramma gericht op het ontwikkelen van kennis en innovaties rondom nieuwe bouwconcepten en emissievrije bouwplaatsen (o.a. andere materialen, bouw hubs, inzet emissievrije werk- en voertuigen en prefab). Dit programma gaat dit jaar van start.
Schoon en emissieloos bouw materieel	-	Een nieuwe subsidieregeling voor schone en emissieloze mobiele werktuigen, vaartuigen en bouwlogistieke voertuigen is in ontwerp. Naar verwachting wordt de subsidieregeling in Q1 2022 opengesteld.
Emissiearme en circulaire aanbestedingen door rijksdiensten	-	Traject om aanbestedende rijksdiensten (RWS, ProRail, RVB) in staat te stellen om langjarig schonere aanbestedingscriteria op te nemen en toegroeien naar standaardisering voor de gehele projectenportefeuille.

<sup>3</sup> Effect is door PBL als technisch potentieel ingeschat op 0,3 -0,4 mol/ha/jaar in 2030. Er is nog geen zicht op de kosten en het beleid dat nodig is om dit potentieel te ontsluiten. De maatregel is zodoende meegenomen in de bandbreedte van de structurele aanpak.

<sup>4</sup> [Stand van zaken Subsidieregeling sanering varkenshouderijen \(Srv\)](#)

<sup>5</sup> Het betreffen pilots, PBL heeft de maatregel daarom niet doorgerekend.

<sup>6</sup> In het kader van het besluit over de partiële vrijstelling in de bouw heeft het kabinet additionele middelen gereserveerd om het structurele pakket te versterken. Kamerstuk 32 847, nr. 681